

บทที่ 3 ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยเรื่อง "การเปิดรับข่าวสาร ทักษะคิด และการมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครกับกิจกรรมรณรงค์ในช่วงเทศกาลของมูลนิธิเมาไม่ขับ" เป็นงานวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ซึ่งใช้วิธีการเก็บข้อมูลโดย การวิจัยเชิงสำรวจ (Survey research) และให้กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถาม (Questionnaire) เพื่อนำข้อมูลต่างๆที่ได้มาใช้ในการตอบปัญหานำการวิจัย ดังนี้

1. การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับกิจกรรมรณรงค์ในช่วงเทศกาลของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร เป็นอย่างไร

2. ทักษะคิดเกี่ยวกับกิจกรรมรณรงค์ในช่วงเทศกาลของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร เป็นอย่างไร

3. การมีส่วนร่วมเกี่ยวกับกิจกรรมรณรงค์ในช่วงเทศกาลของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร เป็นอย่างไร

4. การเปิดรับข่าวสาร ทักษะคิด และการมีส่วนร่วมเกี่ยวกับกิจกรรมรณรงค์ในช่วงเทศกาลของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร มีความสัมพันธ์กัน หรือไม่ อย่างไร

ประชากร

การศึกษาวิจัยในเรื่องนี้จะมุ่งศึกษาถึง "การเปิดรับข่าวสาร ทักษะคิด และการมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครกับกิจกรรมรณรงค์ในช่วงเทศกาลของมูลนิธิเมาไม่ขับ" ซึ่งกลุ่มเป้าหมายหลักของการวิจัยในครั้งนี้ คือ ประชาชนที่มีอายุตั้งแต่ 15 ปี ขึ้นไป โดยการศึกษาวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดให้ประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร ที่มีอายุตั้งแต่ 15-60 ปี เป็นประชากรในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น 63,389,730 คน ซึ่งพักอาศัยอยู่ใน 50 เขตในกรุงเทพมหานคร (<http://www.dola.go.th> วันที่ 1 เมษายน 2553)

ปัจจุบันกรุงเทพมหานครมีการแบ่งเขตออกเป็น 50 เขต ได้แก่

1.เขตพระนคร	2.เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย	3.เขตปทุมวัน
4.เขตสัมพันธวงศ์	5.เขตบางรัก	6.เขตยานนาวา
7.เขตสาทร	8.เขตดุสิต	9.เขตบางซื่อ
10.เขตพญาไท	11.เขตราษฎร์เทพราช	12.เขตบางคอแหลม
13.เขตห้วยขวาง	14.เขตพระโขนง	15.เขตคลองเตย
16.เขตประเวศ	17.เขตบางเขน	18.เขตดอนเมือง
19.เขตจตุจักร	20.เขตบางกะปิ	21.เขตบึงกุ่ม
22.เขตหนองจอก	23.เขตมีนบุรี	24.เขตลาดกระบัง
25.เขตลาดพร้าว	26.เขตธนบุรี	27.เขตคลองสาน
28.เขตบางกอกน้อย	29.เขตบางพลัด	30.เขตบางกอกใหญ่
31.เขตภาษีเจริญ	32.เขตบางขุนเทียน	33.เขตจอมทอง
34.เขตราษฎร์บูรณะ	35.เขตหนองแขม	36.เขตตลิ่งชัน
37.เขตสวนหลวง	38.เขตดินแดง	39.เขตทุ่งครุ
40.เขตวัฒนา	41.เขตวังทองหลาง	42.เขตคลองสามวา
43.เขตสายไหม	44.เขตสะพานสูง	45.เขตบางแค
46.เขตหลักสี่	47.เขตคันนายาว	48.เขตบางบอน
49.เขตบางนา	50.เขตทวีวัฒนา	

ที่มา : กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย

แต่สำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยไม่สามารถศึกษาจากประชากรได้ทั้งหมดจึงจำเป็นต้องมีการสุ่มตัวอย่าง โดยมีข้อกำหนดว่า จะศึกษาจากประชากรใน 10 เขตตามที่ได้มีการสุ่มตัวอย่างเท่านั้น

การกำหนดกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยได้กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยอาศัยสูตรของ Taro Yamane (อ้างถึงใน วิเชียร เกตุสิงห์, 2534) โดยกำหนดความเชื่อมั่น 95% ความผิดพลาดไม่เกิน 5%

$$n = \frac{N}{(1 + Ne^2)}$$

เมื่อ n	=	ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
N	=	ขนาดของประชากร
e	=	ความน่าจะเป็นของความผิดพลาดที่ยอมให้เกิดได้
ผลจากการคำนวณ	=	400

ดังนั้น จึงได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษา จำนวนไม่น้อยกว่า 400 ตัวอย่าง

วิธีการสุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้ใช้การสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage Sampling) โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. ใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Random Sampling) โดยจับฉลากเลือกจากเขตพื้นที่ในกรุงเทพมหานครออกมา 10 เขต คือ เขตปทุมวัน เขตบางซื่อ เขตพญาไท เขตห้วยขวาง เขตดอนเมือง เขตมีนบุรี เขตลาดพร้าว เขตดินแดง เขตทวีวัฒนา เขตสวนหลวง
2. ใช้วิธีสุ่มแบบกำหนดจำนวนตัวอย่าง โดยกำหนดจำนวนกลุ่มตัวอย่างในแต่ละเขตพื้นที่จำนวนเท่าๆ กัน คือ เขตละ 45 คน
3. ในแต่ละเขตพื้นที่ที่กำหนดจำนวนกลุ่มตัวอย่างใช้การสุ่มแบบบังเอิญ (Accidental Sampling)

ตัวแปรในการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้มีตัวแปรในการวิจัย แบ่งตามสมมติฐานได้ดังนี้ คือ

สมมติฐานข้อที่ 1 การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับกิจกรรมรณรงค์ในช่วงเทศกาลมีความสัมพันธ์กับทัศนคติของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร เกี่ยวกับกิจกรรมรณรงค์ในช่วงเทศกาล

ตัวแปรอิสระ ได้แก่ การเปิดรับข่าวสารของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครเกี่ยวกับกิจกรรมรณรงค์ในช่วงเทศกาล

ตัวแปรตาม ได้แก่ ทัศนคติของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครเกี่ยวกับกิจกรรมรณรงค์ในช่วงเทศกาล

สมมติฐานข้อที่ 2 การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับกิจกรรมรณรงค์ในช่วงเทศกาลมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร เกี่ยวกับกิจกรรมรณรงค์ในช่วงเทศกาล

ตัวแปรอิสระ ได้แก่ การเปิดรับข่าวสารของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครเกี่ยวกับกิจกรรมรณรงค์ในช่วงเทศกาล

ตัวแปรตาม ได้แก่ การมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครเกี่ยวกับกิจกรรมรณรงค์ในช่วงเทศกาล

สมมติฐานข้อที่ 3 ทัศนคติเกี่ยวกับกิจกรรมรณรงค์ในช่วงเทศกาลมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร เกี่ยวกับกิจกรรมรณรงค์ในช่วงเทศกาล

ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ทัศนคติของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครเกี่ยวกับกิจกรรมรณรงค์ในช่วงเทศกาล

ตัวแปรตาม ได้แก่ การมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครเกี่ยวกับกิจกรรมรณรงค์ในช่วงเทศกาล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถามในการเก็บข้อมูล โดยแบบสอบถามดังกล่าวได้มาจากการค้นคว้า การดัดแปลงจากแนวความคิด และงานวิจัยที่ใกล้เคียงที่ผู้วิจัยมาก่อนหน้านี้เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลที่ครอบคลุมมากที่สุด และแบบสอบถามที่สร้างขึ้นนี้เป็นแบบสอบถามชนิดปลายปิด (close-ended questionnaires) โดยแบ่งออกเป็น 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับลักษณะทางประชากร ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ รายได้ สถานภาพ และพฤติกรรมการดื่มของกลุ่มตัวอย่าง

ตอนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับการเปิดรับข่าวสารของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครกับกิจกรรมรณรงค์ในช่วงเทศกาลของมูลนิธิเมาไม่ขับ

ตอนที่ 3 คำถามเกี่ยวกับทัศนคติของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครกับกิจกรรมรณรงค์ในช่วงเทศกาลของมูลนิธิเมาไม่ขับ

ตอนที่ 4 คำถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครกับกิจกรรมรณรงค์ในช่วงเทศกาลของมูลนิธิเมาไม่ขับ

การตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือ

ผู้วิจัยทำการตรวจสอบหาความเที่ยงตรง (Validity) และความเชื่อถือได้ (Reliability) ของแบบสอบถามดังนี้

1. ในการตรวจสอบความเที่ยงตรง (Validity) ของแบบสอบถามซึ่งเป็นเครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ปรึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษาให้เป็นผู้ตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) และความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ (Wording) แล้วจะนำแบบสอบถามที่ได้แก้ไข ปรับปรุงแล้วไปทดสอบก่อนจะนำแบบสอบถามไปใช้จริง

2. ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามฉบับร่างไปทำการทดลองใช้ (Pre-test) เพื่อตรวจสอบความสัมพันธ์เกี่ยวข้อง (Relevance) ของเนื้อหา ความเป็นไปได้ (Feasibility) ในแง่ของคำตอบที่จะได้จากผู้ตอบแบบสอบถาม ตลอดจนถึงความง่ายและความเข้าใจในภาษาที่ใช้ โดยนำไปทดสอบกับประชาชนในเขตห้วยขวาง กรุงเทพมหานคร และนำข้อมูลจากการทดสอบแบบสอบถามไปหาค่าความน่าเชื่อถือ (Reliability) โดยการหาค่าความน่าเชื่อถือของความการเปิดรับข่าวสาร ทศนคติ และการมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครกับกิจกรรมรณรงค์ในช่วงเทศกาลของมูลนิธิเมาไม่ขับจะใช้สูตรหาค่าสัมประสิทธิ์ของครอนบาช (Cronbach's Coefficient Alpha) สำหรับแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) ที่ให้คะแนนแต่ละข้อเป็น 1 2 3 4 5 มีสูตรดังนี้ (วิเชียร เกตุสิงห์ 2543 : 93)

$$\alpha = \frac{k}{(k-1)} \left\{ 1 - \frac{\sum V_i}{V_t} \right\}$$

เมื่อ α คือ ค่าความเชื่อถือได้

k คือ จำนวนข้อ

V_i คือ ความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ

V_t คือ ความแปรปรวนของคะแนนรวมทุกข้อ

ผลจากการคำนวณค่าความน่าเชื่อถือของเครื่องมือ

- ค่าความน่าเชื่อถือของการเปิดรับข่าวสาร = 0.88
- ค่าความน่าเชื่อถือของทัศนคติ = 0.91
- ค่าความน่าเชื่อถือของการมีส่วนร่วม = 0.89

ซึ่งถือว่าอยู่ในเกณฑ์ที่มีความน่าเชื่อถือได้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัย ได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลเอง โดยทำการแจกแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในเขตต่างๆตามที่ได้กำหนดไว้ในการสุ่มตัวอย่าง และกระจายพื้นที่ในการแจกแบบสอบถามไปยังสถานที่ต่างๆ โดยใช้เวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลประมาณ 30 วัน (เดือนมิถุนายน 2553)

เกณฑ์การให้คะแนน

ในการวัดตัวแปรแต่ละตัวนั้น มีขั้นตอนดังนี้

1. การเปิดรับข่าวสารของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครกับกิจกรรมรณรงค์ในช่วงเทศกาลของมูลนิธิเมาไม่ขับ

การวัดตัวแปร การเปิดรับข่าวสารของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครกับกิจกรรมรณรงค์ในช่วงเทศกาลของมูลนิธิเมาไม่ขับ ที่ผ่านมาจาก สื่อเฉพาะกิจ สื่อบุคคล สื่ออินเทอร์เน็ต สื่อมวลชน และสื่อกิจกรรม มีเกณฑ์การให้คะแนนตามหลักของ Likert Scale ดังนี้

ความบ่อยครั้งในการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับกิจกรรมรณรงค์ในช่วงเทศกาลจากสื่อ

บ่อยที่สุด	=	5 คะแนน
บ่อย	=	4 คะแนน
ปานกลาง	=	3 คะแนน
น้อย	=	2 คะแนน
ไม่เคยเห็น/รับรู้	=	1 คะแนน

นำคะแนนที่ได้มาหาค่าเฉลี่ยแล้วแปลความหมายดังนี้

คะแนนระหว่าง 1.00-1.50 มีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับกิจกรรมรณรงค์ในช่วงเทศกาล ในระดับต่ำมาก

คะแนนระหว่าง 1.51-2.50 มีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับกิจกรรมรณรงค์ในช่วง เทศกาล ในระดับต่ำ

คะแนนระหว่าง 2.51-3.50 มีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับกิจกรรมรณรงค์ในช่วง เทศกาล ในระดับปานกลาง

คะแนนระหว่าง 3.51-4.50 มีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับกิจกรรมรณรงค์ในช่วง เทศกาล ในระดับสูง

คะแนนระหว่าง 4.51-5.00 มีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับกิจกรรมรณรงค์ในช่วง เทศกาล ในระดับสูงมาก

2. ทักษะคติของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครกับกิจกรรมรณรงค์ในช่วงเทศกาลของ มูลนิธิเมาไม่ขับ

การวัดตัวแปร ทักษะคติของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครกับกิจกรรมรณรงค์ในช่วง เทศกาลของมูลนิธิเมาไม่ขับที่ผ่านมา มีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	=	5 คะแนน
เห็นด้วย	=	4 คะแนน
ไม่แน่ใจ	=	3 คะแนน
ไม่เห็นด้วย	=	2 คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	=	1 คะแนน

นำคะแนนที่ได้มาหาค่าเฉลี่ยแล้วแปลความหมายดังนี้

คะแนนระหว่าง 1.00-1.50 มีทัศนคติต่อกิจกรรมรณรงค์ในช่วงเทศกาล ในระดับ ต่ำมาก

คะแนนระหว่าง 1.51-2.50 มีทัศนคติต่อกิจกรรมรณรงค์ในช่วงเทศกาล ในระดับ ต่ำ

คะแนนระหว่าง 2.51-3.50 มีทัศนคติต่อกิจกรรมรณรงค์ในช่วงเทศกาล ในระดับ ปานกลาง

คะแนนระหว่าง 3.51-4.50 มีทัศนคติต่อกิจกรรมรณรงค์ในช่วงเทศกาล ในระดับสูง

คะแนนระหว่าง 4.51-5.00 มีทัศนคติต่อกิจกรรมรณรงค์ในช่วงเทศกาล ในระดับสูงมาก

3. การมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครกับกิจกรรมรณรงค์ในช่วงเทศกาลของมูลนิธิเมาไม่ขับ

การวัดตัวแปร การมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครกับกิจกรรมรณรงค์ในช่วงเทศกาลของมูลนิธิเมาไม่ขับที่ผ่านมา มีเกณฑ์การให้คะแนนตามหลักของ Likert Scale ดังนี้

ความบ่อยครั้งในการมีส่วนร่วมเกี่ยวกับกิจกรรมรณรงค์ในช่วงเทศกาลของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร

เป็นประจำ	=	5 คะแนน
ค่อนข้างบ่อย	=	4 คะแนน
ปานกลาง	=	3 คะแนน
น้อย	=	2 คะแนน
ไม่เคยคิด/มีส่วนร่วม	=	1 คะแนน

นำคะแนนที่ได้มาหาค่าเฉลี่ยแล้วแปลความหมายดังนี้

คะแนนระหว่าง 1.00-1.50 การมีส่วนร่วมกับกิจกรรมรณรงค์ในช่วงเทศกาล ในระดับต่ำมาก

คะแนนระหว่าง 1.51-2.50 การมีส่วนร่วมกับกิจกรรมรณรงค์ในช่วงเทศกาล ในระดับต่ำ

คะแนนระหว่าง 2.51-3.50 การมีส่วนร่วมกับกิจกรรมรณรงค์ในช่วงเทศกาล ในระดับปานกลาง

คะแนนระหว่าง 3.51-4.50 การมีส่วนร่วมกับกิจกรรมรณรงค์ในช่วงเทศกาล ในระดับสูง

คะแนนระหว่าง 4.51-5.00 การมีส่วนร่วมกับกิจกรรมรณรงค์ในช่วงเทศกาล ในระดับสูงมาก

4. เกณฑ์การจัดระดับค่าสหสัมพันธ์ และระดับความสัมพันธ์ (Bartz, 1999 : 184)

ค่าสหสัมพันธ์ที่ 0.20 หรือต่ำกว่า มีระดับความสัมพันธ์ต่ำมาก

ค่าสหสัมพันธ์ที่ 0.21 ถึง 0.40 มีระดับความสัมพันธ์ต่ำ

ค่าสหสัมพันธ์ที่ 0.41 ถึง 0.60 มีระดับความสัมพันธ์ปานกลาง

ค่าสหสัมพันธ์ที่ 0.61 ถึง 0.80 มีระดับความสัมพันธ์สูง

ค่าสหสัมพันธ์มากกว่า 0.80 มีระดับความสัมพันธ์สูงมาก

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ใช้ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน นำเสนอข้อมูลโดยตารางแจกแจงความถี่ เพื่ออธิบายข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับกลุ่มตัวอย่างดังต่อไปนี้

- การเปิดรับข่าวสารของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครกับกิจกรรมรณรงค์ในช่วงเทศกาลของมูลนิธิเมาไม่ขับ

- ทักษะคติของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครกับกิจกรรมรณรงค์ในช่วงเทศกาลของมูลนิธิเมาไม่ขับ

- การมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานครกับกิจกรรมรณรงค์ในช่วงเทศกาลของมูลนิธิเมาไม่ขับ

2. การวิเคราะห์โดยใช้สถิติเชิงอนุมาน (Inference Statistics)

- การหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) เพื่อหาค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรคู่ต่างๆ

การประมวลผลข้อมูล

เมื่อเก็บข้อมูลเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยทำการตรวจสอบข้อมูลลงรหัส (Coding) แล้วจึงนำมาประมวลผลข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS FOR WINDOWS XP (Statistical Package for the Social Sciences) เพื่อคำนวณค่าสถิติต่างๆที่ใช้ในการวิจัย